

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Број: 353-02-04777/2022-03

Датум: 07.11.2023.

Немањина 22-26

Београд

На основу члана 2. тачка 2. алинеја 1. Закона о процени утицаја на животну средину («Службени гласник РС», број 135/04, 36/09), чл. 136. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/16 и 95/18-аутентично тумачење), члана 6. став 1. и члана 39. став 1. тачка 4) Закона о министарствима („Службени гласник РС“, број 128/20 и 116/2022), члана 23. став 2. и члана 24. став 3. Закона о државној управи („Службени гласник РС“, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 30/18 - др. закон и 47/18), а на основу захтева носиоца пројекта „Коридори Србије“ д.о.о. ул. Краља Петра бр.21 Београд, државни секретар Министарства заштите животне средине Александар Дујановић, по решењу о овлашћењу број: 021-01-36/2022-09 од 10.11.2022.год. године, доноси:

РЕШЕЊЕ

1. **ДАЈЕ СЕ САГЛАСНОСТ** носиоцу пројекта „Коридори Србије“ д.о.о. ул. Краља Петра бр.21 Београд, на Студију о процени утицаја на животну средину пројекта- изградње обилазнице око Новог Сада са мостом преко реке Дунав на траси државног пута ПА реда бр.111 на к.п. бр. 4227/4 и 4440 КО Нови Сад II и другим к.п у КО Сремска Каменица, заведен под бројем 353-02-04777/2023-03.
2. Налаже се носиоцу пројекта да при реализацији предметног пројекта, у свему испоштује услове осталих надлежних органа и организација, а нарочито мере заштите животне средине утврђене у предметној Студији и програм праћења утицаја на животну средину и програм праћења утицаја на животну средину (поглавља 8. и 9. Студије).
3. Носилац пројекта је дужан да у року од две године од дана добијања овог решења започне извођење пројекта из тачке 1. овог решења. Решење и предметна Студија о процени утицаја на животну средину саставни су део техничке документације.

4. О трошковима поступка биће решено посебним решењем.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Носилац пројекта „Коридори Србије“ д.о.о. ул. Краља Петра бр.21 Београд, дана 28.12.2022. године, поднео је Министарству заштите животне средине захтев за давање сагласности на Студију о процени утицаја на животну средину пројекта -изградње обилазнице око Новог Сада са мостом преко реке Дунав на траси државног пута ПА реда бр.111 на к.п. бр. 4227/4 и 4440 КО Нови Сад II и другим к.п у КО Сремска Каменица. Дописом од 17.02.2203. године од носиоца пројекта је затажено да допуни Студију о процени утицаја на животну средину.

Исправљена и допуњена Студија о процени утицаја на животну средину достављена је овом органу дана 23.03.2023. године.

Предметна Студија о процени утицаја на животну средину је урађена у свему у складу са решењем о одређивању обима и садржаја Студије о процени утицаја на животну средину пројекта изградње обилазнице око Новог Сада са мостом преко реке Дунав на траси државног пута ПА реда број 111, број 011-00-00511/2022-03 од 22.06.2022. године.

У складу са чланом 20. Закона о процени утицаја на животну средину, обезбеђен је јавни увид, организована презентација и спроведена јавна расправа о предметној Студији – оглас у локалном листу „Дневик“ од 15.06.2023. године, и веб сајт министарства [Захтеви за давање сагласности на студије о процени утицаја | Министарство заштите животне средине \(ekologija.gov.rs\)](https://www.ekologija.gov.rs)

Примедбе на студију су доставили НВО Свет и Дунав дана 03.07.2023. године, НВО Еко камп Šordoš Survivor, 12.07.2023. године, Зелена Долина Нови Сад дана 05.07.2023. године, Еколошки фронт Нови Сад дана 07.07.2023. године, Покрајински завод за заштиту природе дана 05.07.2023. године и Регулаторни институт за обновљиву енергију и животну средину Београд, дана 10.07.2023. године.

Презентација Студије и јавна расправа одржани су 06.07.2023. године у Скупштини града Новог Сада. Поред представника Министарства заштите животне средине, обрађивача предметне Студије, представника носиоца пројекта, представника Градске управе Града Нови Сад, учешће су узели и бројни представници заинтересоване јавности из више удужења грађана.

Један број представника заинтересоване јавности је указао на недостатке у процедури давања сагласности на предметну Студију као и у претходној фази која се односила на поступак одлучивања о потреби процене утицаја на животну средину. По њиховом мишљењу пројекат се простире на водопадном земљишту а то није нигде у студији споменуто или обрађено а поготово у светлу климатских промена. У оквиру пројектног обухвата односно у границама Генералног урбанистичког плана налази се заштићени локалитети као што су Дунавац, Каменичка ада, Шодрош и Рибарско острво. У њима је регистровано 213 строго заштићених и заштићених дивљих врста које су евидентирание као последица научно истраживачких активности у 2021 и 2022 години у склопу истраживања биодиверзитета Дунавца, Каменичке аде, Шодроша и Рибарског острва.

Покренута је иницијатива за стављање тог подручја под заштиту. Указали су да геореференциране подлоге нису уопште искоришћене за израду Студије, па у вези са тим иста није реална и валидна. Поменуте су и две одлуке Бернске Конвенције које су послате званичним органима ради реаговања и односе се на могућу угроженост 213 строго заштићених и заштићених дивљих врста.

Указано је да је у складу са условима заштите природе забрањена сеча стабала у периоду гнезђења птица од 01.03. – 01.08. а да је извођач радова супротно томе извршио сечу једног броја стабала у периоду после 01. марта. Наиме, неопходно је избегавати радове у периоду репродукције ихтиофауне, односно у периоду од фебруара до јуна месеца. Упућена је и критика што није на квалитетан начин обрађен алтернативни начин изградње моста, алтернативни изглед моста и његова траса.

Са друге стране, неки од присутних грађана на јавној расправи сматрали су предметни пројекат оправданим и потребним за грађане Новог Сада, јер би исти требао да допринесе смањењу саобраћајних гужви у Новом Саду.

Представник носиоца пројекта је одговарао на изнешене критике и коментаре, нагласивши да су сви радови до тог момента изведени у складу са издатим дозволама надлежних органа. Наведено је да ће смернице покрајинског завода за заштиту природе бити укључене у исправљену и допуњену Студију. Студија је израђена на основу Идејног пројекта са Студијом оправданости. Студија ће бити измењена и допуњена на основу Извештаја техничке комисије и свих валидних и ажурирних техничких подлога. Током јавног увида у захтев за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину предметног пројекта нико од заинтересованих органа и организација или заинтересоване јавности није извршио увид у нити је уложена жалба па је самим тим решење о потреби израде студије и одређивању обима и садржаја било правоснажно у моменту израде и достављања Студије Министарству заштите животне средине за потребе давања сагласности.

У складу са чланом 22. и члановима 23. и 24. Закона о процени утицаја на животну средину, Решењем број: 353-02-04777/2022-03 од 09.06.2023. године образована је Техничка комисија која је разматрала предметну Студију о процени утицаја на животну средину и достављене коментаре и примедбе од стране заинтересованих органа и организација и заинтересоване јавности.

Техничка комисија је дана 01.08.2023. године, сачинила Извештај о оцени предметне Студије о процени утицаја на животну средину, у коме је констатовала да иста није у потпуности урађена сагласно Закону о процени утицаја на животну средину и Правилнику о садржини студије о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник Р.Србије“ број 69/05).

После достављања допуњене и дорађене Студије, дана 22.09.2023.године, Техничка комисија је одржала други радни састанак дана 27.10.2023. године. Састанку су претходиле детаљне анализе чланова техничке комисије оних делова Студије које су били предмет измена и допуна на основу споменутог Извештаја о оцени предметне Студије о процени утицаја на животну средину од 01.08.2023.

Одговори на примедбе Техничке комисије

1. *Недостају цртежи-прилози из Елабората о геотехничким условима, посебно хидрогеолошка својства терена (тачка 2.2). У уводном делу поглавља 2. Студије графички приказ комплетног обухвата Пројекта који је предмет израде Студије на одговарајућој ортофото и/или топографској/катастарској подлози у одговарајућој размери (уколико је није могуће приложити у текстуални део Студије приказати је као посебан графички прилог Студије).*

Студија је допуњена траженим цртежима и графичким прилогом, у оквиру графичког прилога 2.6.5.
- Остали графички прилози.

2. *У поглављу 2.1. у табели 2-3. наведене су површине јавне намене дефинисане Планом генералне регулације Моста у продужетку Булеvara Европе у Новом Саду. Навести број Службеног листа у коме је објављен предметни плански документ и навести да ли наведене површине у табели 2-3 подразумевају да су то укупне површине које ће бити обухваћене грађевинским радовима или је у питању другачији податак које ће бити обухваћен грађевинским радовима у обухвату Пројекта?*

У Студији је наведен кориговано поглавље 2.1 према примедби. Место корекције (странице): 3,4

3. *У поглављу 2.2. недостаје приказ педолошких карактеристика терена, те је истим неопходно допунити Студију. Подпоглавље „Сеизмичке карактеристике“ допунити текст са податком ком степену MCS скале припада предметно подручје.*

Студија је допуњена према примедби. Место корекције (странице): 5,9

4. *У подпоглављу 2.3. иако Обрађивач Студије наводи да ЈКП не наводи у својим условима постојање изворишта водоснабдевања, неопходно је да се исходује додатно мишљење од стране ЈКП да ли се предметним радовима угрожавају унапред дефинисане зоне санитарне заштите најближих изворишта водоснабдевања Града Новог Сада у односу на обухват предметног Пројекта. У оквиру поглавља 2.3 неопходно је навести важећи Правилник о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања као и називе зона санитарне заштите. У истом поглављу – подпоглавље „Одводњавање“ навести којом врстом којом врстом пројекта се предвиђају пречистачи атмосферских отпадних вода. Уколико се бар оријентационо знају локације пречистача, назначити их на ситуационом плану локације. У подпоглављу 2.4 навести за који град/насеље се односе наведене климатске карактеристике. Поголавље не садржи изворе и период генерисања података, као и микроклиматске специфичности простора. Коментар: близина акваторије сигурно утиче на микроклиматске специфичности.*

Студија је допуњена према примедби. Место корекције (странице):10,11,12,13,15. Место корекције: Прилози, у оквиру 2.6.6

5. *Недостају основне хидролошке карактеристике терена.*

Студија је допуњена према примедби, Место корекције (странице):15

6. У првој реченици у тачци 2.7 стоји да је потребно евидентирати сва непокретна културна добра..., док је у другој реченици у истом пасусу написано да се на посматраном простору не налазе културна добра. Питање је шта треба евидентирати од непокретних културних добара, ако их на посматраном простору нема? Графички и описно приказати удаљеност предметне локације од најближег заштићеног непокретног културног добра. У истом поглављу навести који је извор података да на подручју предвиђеном за изградњу нема културних добара.

Студија је допуњена/коригована према примедби. Место корекције (странице):23,24

7. Дат је број становника Новог Сада из 2011. који је неодговарајући (тачка 2.8). Број становника и густине становања треба посматрати у односу на планиране објекте и активности. Коментар: тачке 2.8 и 2.9 захтевају „анализу повредивости“, на основу које је може проценити угроженост становништва у окружењу.

Студија је допуњена/коригована према примедби. Место корекције (странице):23,24

8. У поглављу 3 дати списак колизија постојеће инфраструктуре са новом саобраћајницом и списак предвиђених измештања. Нигде у опису пројекта није наведено да је према условима издатим од ЕПС Дистрибуције за напајање електричном енергијом предвиђена изградња две трафо станице (ТС). Као ни локација на којој ће бити изграђене. Обрадити утицај и мере заштите изградње предвиђених ТС.

Студија је допуњена/коригована према примедби. Место корекције (странице):39,40,41,42

Место корекције: У оквиру графичког прилога 2.6.5. - Остали графички прилози.

9. Поглавље 3.1. је недовољно обрађено. Иако Обрађивач Студије наводи да за подручје предметне деонице, нису били доступни подаци о загађењу земљишта, подаци о квалитету земљишта на територији Града Новог Сада свакако су доступни и неопходно их је приказати у Студији (видети: Студију о оцени квалитета и проценити степена угрожености земљишта – Мониторинг непољопривредног земљишта у АП Војводини, 2021. год.)

Студија је допуњена/коригована према примедби. Место корекције (странице):29,30

10. У оквиру поглавља 3.2 није дата ни једна слика или цртеж из којих би се видело да се обилазница, после везе са државним путем, пење и да је постављена на стубовима до мостовске конструкције. Питање је да ли тако подигнута саобраћајница утиче визуелно на окружење, као и да ли је положај саобраћајница од значаја за ширење (дифузију) аерозагађења?

Студија је допуњена/коригована према примедби. Место корекције (странице): 32,33,34,35,87

11. Поглавље 3.2 захтева допуњу детаљним подацима из Саобраћајне анализе, посебно очекиване густине саобраћаја и врсте возила.

Студија је допуњена према примедби. Место корекције (странице):38

12. Потребно је приложити цртеже уређаја за третман отпадних вода са мостовске конструкције са техничким карактеристикама (поглавље 3.2).

Студија је допуњена према примедби. У оквиру графичког прилога 2.6.5. - Остали графички прилози

13. Студија не може да садржи конотацију: „Пројектом ће бити предвиђени пречистачи атмосферских вода...“ с обзиром да се Студија ради на основу Идејних пројеката који треба да садрже сва потребна техничка решења. Уколико их нема, Студија у оквиру других мера налаже пројектанту да допуни или измени Идејне пројекте.

Студија је допуњена према примедби. Место корекције (странице):38.

14. Поглавље 3.3 треба да садржи процењене количине енергије и енергената, а не само карактеристике енергената. На основу којих података и/или прорачуна су приказани подаци у табели 3-3 Количине супстанци које емитују моторна возила у току једне године на хектар коловозне површине за референтно саобраћајно оптерећење и за прогнозирано саобраћај.

Студија је допуњена према примедби. Место корекције (странице):44,48

15. Код емисија у ваздуху, потребно је дати процењене количине емитованих полутаната (поглавље 3.4).

Студија је допуњена према примедби. Место корекције (странице):47

16. Поглавље 3.4, страна 25 и 28, цитирати прописе који су важећи.

Студија је допуњена према примедби. Место корекције (странице):47,48,51

17. На страни 27 је наведено „Како на посматраном подручју није урађено акустично зонирање у складу са Уредбом о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узмјениравање и штетних ефеката буке у животној средини“. Одлуком о одређивању акустичних зона на територији града Новог Сада („Сл. лист Града Новог Сада“, бр. 54/2015 и 32/2017) је извршено акустично зонирање.

Студија је коригована према примедби. Место корекције (странице):50

18. У тачки 4.13 наведено је „Не постоје законске основе за дефинисање одговорности и процедура за управљање животном средином у току редовне експлоатације путне инфраструктуре...“ па се моле аутори за појашњење ове тврдње.

Студија је коригована према примедби. Место корекције (странице):55

19. У поглављу 4.4. наведено је да је План генералне регулације Моста у продужетку Булевара Европе у Новом Саду израђен на основу Одлуке о изради Плана са навођењем броја Службеног листа Града Новог Сада. С обзиром да је План донешен и ступио на снагу, навести и број Службеног листа у којем је објављен План генералне регулације Моста у продужетку Булевара Европа у Новом Саду.

Студија је коригована према примедби. Место корекције (странице):54

20. За приказ стања животне средине (поглавље 5.) у оквиру радова је требало израдити Елаборат о стању животне средине. То се посебно односи на чиниоце за које не постоје релевантни подаци о испитивању на локацији пројекта или подаци са других локација сличних карактеристика.

Постојеће стање проширено је у Студији. Место корекције (странице): 58,59,50,61,62,63,64,65,66,67,68,69,70,71,72,73,74,76.

21. Поглавље 5. треба да садржи идентификацију и опис чиниоца животне средине за које постоји могућност да буду изложени ризику загађења – деградације. Коментар: сигурно да сво становништво Новог Сада или наведена флора и фауна која се наводи у предметној тачци није потенцијално изложена ризику од планираног објекта.

Студија је коригована према примедби. Место корекције (странице):57,58,59,60,61,62,63

22. На основу ког домаћег прописа су заштићени род *Populus* и врсте *Salix alba*, *Salicetum triandrae* и *Fraxinus angustifoliae*?

Студија је коригована према примедби. Место корекције (странице):60

23. У поглављу 5.3.1. стоји да пре почетка грађевинских радова треба урадити лабораторијско испитивање површинских и подземних вода. Наведеним мерама је место у оквиру тачака 8. и 9. Студије.

Студија је коригована према примедби. Место корекције (странице):142,152

24. Постојеће стање аерозагађења мора да садржи више информација новијег датума. То се посебно односи на податке о концентрацијама $PM_{2,5}$, PAH -а и садржаја тешких метала у суспендованим материјама. Коментар: такве податке годишње публикује Институт за јавно здравље Војводине.

Студија је коригована према примедби. Место корекције (странице):69,70

25. За приказ постојећег стања буке узети су резултати са мерног места у дворшиту Завода за хитну медицинску помоћ. С обзиром да у околини обилазнице и моста очекују повећани

нивои буке пореклом саобраћаја, да ли су приказани резултати о постојећем стању меродавни за предметну локацију?

Студија је коригована према примедби. Место корекције (странице):71,72,73

26. *У поглављима 5.3.3 и 5.3.4. графички представити удаљеност локације мерних места за квалитет ваздуха и нивоа буке у односу на предметну локацију. У истом поглављу стање квалитета ваздуха приказати према Годишњем извештају о стању квалитета ваздуха у Републици Србији за 2021. годину које је објављен 2022. године.*

Студија је коригована према примедби. Место корекције (странице):69,71,74

27. *У оквиру приказа климатских чиониоца (поглавље 5.4) је изнета конотација „да врло мале варијације од устаљеног режима могу да имају значајне последице на екосистем у целини“. Ако остане наведена конотација, од аутора се очекује да објасни на шта се то односи и који је обим могућих последица?*

Студија је коригована према примедби. Место корекције (странице):75

28. *Правилником о садржини студије о процени утицаја на животну средину (члан 7) је прописано шта треба да садржи опис могућих значајних утицаја пројекта на животну средину. Аутори Студије нису испоштовали наведене обавезе из Правилника, посебно део који се односи на квалитативни и квантитативни приказ могућих промена у животној средини. Коментар: приказане прорачуне количине емитованих загађивача саме по себи не показују очекиване квалитета амбијенталног ваздуха и утицаја на животну средину, Поред тога у обзир нису узети кумулативни ефекти.*

Студија је коригована према примедби. Место корекције (странице): 79,80,81,82,83,84,85,86,87

29. *Поглавље 6.1 садржи констатацију о порасту броја возила са дизел моторима и о „меродавним“ компонентама аерозагађења. Наведене констатације не стоје. Олово, које се помиње у Студији, више није значајан загађивач ваздуха. Истовремено се не помињу суспендоване честичке које су заједно са канцерогеним угљоводоничима најзначајнији полутанти са здравственог аспекта. У овом поглављу је наведено „Према расположивим подацима из литературе..“. Навести извор наведених података.*

Студија је коригована према примедби. Место корекције (странице):78

30. *У поглављу 6.1., испод табела 6-2 и 6-3 дати коментар да ли су приказани резултати аерозагађења током коришћења Пројекта у складу са важећим законским нормама из области квалитета ваздуха Републике Србије. Приказати за који ПГДС је по категоријама и годинама на основу ког је извршен прорачун у табели 6-2. Прокоментарисати и резултате испод табеле 6-6. Сагледавши приказане резултате у табели 6-6 долази се до закључка да ће маскималне концентрације полутаната у води доспелих са коловоза услед атмосферских падавина за већину приказаних параметара бити изнад максимално дозвољених концентрација. Уколико се резултати из табеле 6-6 односе на концентрације полутаната пре третмана на сепараторима, то треба и напоменути у тексту Студије,*

Испод табеле 6-8 додати графички прилог који ће приказати удаљеност најближих стамбених објеката у односу на локацију пројекта, ради сагледавања процењеног нивоа буке током извођења радова.

Студија је коригована према примедби, дат је другачији табеларни приказ. Место корекције (странице):79,80,81,82,83,84,85,86,87,88,89,92,96,97,98

31. *У поглављу 6.5 преиститати констатацију да се „не очекују негативне промене када је у питању насељеност, концентрације и миграције становништва“. Изградњом моста преко Дунава свакако ће се утицати на повећану флукуацију локалног становништва што може утицати и на измену концентрације становништва на нивоу Града Новог Сада.*

Студија је коригована према примедби. Место корекције (странице):125

32. *У поглављу 6. посебно писати могуће значајне утицаје током изградње и експлоатације Пројекта на постојеће и планиране комплексе и садржаје у зони Пројекта, као што су комплекс Војске Србије (касарна „Александар Берић), Бродоградилнице „Нови Сад“, планирана међународна веслачка стаза „Шодрош“, планирана међународна марина и др.*

Студија је коригована према примедби, дат је другачији табеларни приказ. Место корекције (странице):128

33. *Приказати концентрације загађивача ваздуха по деоницама, годинама, различитим удаљеностима од саобраћајнице у зависности од брзине и смера најучесталијег ветра на датом подручју. На стр. 44 (Аерозагађење током експлоатације), стоји „За потребе утврђивања аерозагађења...коришћен је софтверски пакет Цанда А-опција АПЛ“. Колико је познато предметни софтвер се користи за прорачун нивоа буке у животној средини? Уколико наведени софтвер није коришћен за приказ емитованих количина загађивача ваздуха, навести који софтвер јесте?*

Студија је коригована према примедби.

Место корекције (странице):79,80,81,82,83,84,85,86,87

34. *На страни 49 дефинисати број сепаратора, места на којима су предвиђени, тип предвиђених сепаратора као и тачна места испуштања у реципијент.*

Студија је коригована према примедби. Место корекције (странице):49

35. *На страни 53 Бука за време експлоатације је наведено „За потребе акустичног прорачуна формиран је акустичан модел који је обухватио 3Д модел терена, техничке*

и технолошке карактеристике пута и возних средстава, прогнозирани ПГДС за 2029. годину, распоред и намену објеката. Анализирана друмска саобраћајница је подељена на деонице са различитим карактеристикама (ПГДС, ограничења брзине)“. Приказати ПГДС по категоријама возила и по деоницама и годинама као и предвиђену брзину. Дефинисати зоне угрожене буком као и број и намену објеката угрожених буком.

Студија је коригована према примедби. Место корекције (странице):
99,100,101,102,103,104,105,106,107,108,109,110,111,112,113,114,115,116,117,118

36. Поглавље 7 је урађено применом прописа који је ван снаге већ више година. За процену утицаја на животну средину у случају удеса треба користити елементе из методологије дате у Правилнику о садржини политике превенције удеса и садржини и методологији израде Извештаја о безбедности и Плана заштите од удеса („Сл.гл РС“ бр.).

Студија је коригована, напоменуто је да деоница није предвиђена за одвијање теретног саобраћаја уз образложење. Место корекције (странице):129,130

37. У циљу процене утицаја у случају удеса аутори су у обавези да изврше идентификацију опасности, анализирају могуће последице и процене обим потенцијалног ризика. Анализа могућих ефеката се не може урадити без израде више сценарија (укључујући и најгори могући) и моделирање ефеката, што све недостаје у Студији (поглавље 7).

Студија је коригована, напоменуто је да деоница није предвиђена за одвијање теретног саобраћаја уз образложење. Место корекције (странице): 129,130

38. Мере у случају удеса треба да буду изведене из одговарајуће процене утицаја на животну средину у случају удеса (поглавље 8.2).

Студија је коригована, напоменуто је да деоница није предвиђена за одвијање теретног саобраћаја уз образложење. Место корекције (странице): 129,130

39. Техничка решења заштите животне средине треба да чине мере предвиђене техничком документацијом, у конкретном случају Идејним пројектима (поглавље 8.3.). Друге мере су све оне мере које, по мишљењу аутора Студије, треба да испоштује Инвеститор, а нису јасно дефинисане техничком документацијом.

Све потребне мере заштите побројане су у поглављу 8.

40. У мере заштите фауне таксативно додати техничка и биотехничка решења којима се обезбеђује проходност за животиње испод моста и код свих хидротехничких објеката. Навести на који начин су испуњени захтеви из услова које је издао Завод за заштиту природе.

Студија је коригована према примедби. Место корекције (странице): 145. Место корекције: У оквиру графичког прилога 2.6.5. - Остали графички прилози.

41. У поглављу 8.3.1 Техничке мере у току грађења објеката је наведено „Потребно је спровести заштиту свих делова терена ван непосредне зоне радова, што значи да се ван трасе обилазнице око Новог Сада са мостом преко Дунава постојеће површине не могу користити као стална или привремена одлагалишта материјала, као позајмишта“, навести локације предвиђених позајмишта и одлагалишта материјала;

Студија је коригована према примедби. Место корекције (странице): 38,39

42. У поглављу 8.3.5 Мере заштите вода је наведено „Мере заштите вода као и положај сепаратора детаљније су обрађене кроз пројекат хидротехничких инсталација“. У студији се мора детаљније описати концепт одводњавања и дати врста и положај сепаратора као и места упушта у реципијент (и текстуално и графички). Потребне податке преузети из наведеног пројекта да би се задовољио потребан ниво детаљности. Да ли је испоштован услов из локацијских услова да се замуљене атмосферске воде са манипулативних површина као и воде од прања и одржавања тих површина (претакача места, точећа места, паркинг и сл.) посебном мрежом спроведе кроз таложник за механичке нечистоће и сепаратор уља и масти и лаких техничких и тек потом испушта у реципијент. Дати опис предвиђеног решења.

Студија је допуњена према примедби. Место корекције (странице): 139,140,141,142

43. У поглављу 8.3.6. је као један о услова надлежног Завода за заштиту природе наведено „Постојећу природну вегетацију унутар граница станишта строго заштићених и заштићених врста и еколошког коридора обновити у највећој мери најприближније првобитном стању“. У студији у оквиру утицаја нигде није приказана валоризација вегетације коју је неопходно уклонити за потребе извођења пројекта.

Студија је коригована према примедби. Место корекције (странице): 145,146

44. Да ли је предвиђено озелењавање раскрсница?

Студија је допуњена према примедби. Место корекције (странице): 42

45. Мере треба нумеристати, како би у поступку надзора била спроведена ефикаснија контрола реализације предвиђених мера заштите.

Студија је коригована према примедби.

Место корекције (странице): 134,135,136,142,143,144,145,146,147

46. Дефинисати потребу утврђивања „0“ стања животне средине (мерна места, параметри за праћење) пре него што се отпочне са извођењем радова.

Студија је коригована према примедби. Место корекције (странице): 156,157,158,159

47. Програм праћења утицаја на животну средину (поглавље 9), треба да дефинише све параметре који ће се испитивати у циљу процене утицаја на сваки од чинилаца животне средине, као и тачну локацију и динамику/обим испитивања. На којим местима је предвиђено постављање пијезометара и које ће бити његове особине? Приказати на шематски начин њихов распоред. Коментар: пожељно је да Програм праћења буде приказан табеларно.

Студија је коригована према примедби.

Место корекције (странице): 150, 151,152,153,154,155,156,157,158,159

48. На који начин је обезбеђена заштита дивљих врста током извођења радова? На који начин је онемогућен несметан пролаз животиња уз обалу Дунав? Предвиђено решење и у поглављу мера заштите.

Студија је коригована према примедби. Место корекције (странице): 145

49. Приликом позивања на прописе, водити рачуна да се наводи само важећа регулатива. (тачка 9.2.2 први пасус на стр. 80). Констатација из претходне алинеје се односи и на прописе наведене на странама 92 и 93.

Студија је коригована према примедби. Место корекције (странице): 149,170

50. Сва цитирана литература на стр. 93 је стара више од 20 година, што није у складу са динамичним променама које се дешавају у области заштите животне средине последњих 20 година.

Студија је коригована према примедби. Место корекције (странице): 171,172

51. Прилоге допунити цртежима из техничке документације из којих се може сагледати изглед објекта, посебно профили и пресеци обилазнице и пропусних саобраћајница. Приказати карту планиране намене површине из Плана генералне регулације Моста у продужетку Булевара Европе у Новом Саду (приказ ширег окружења предметне локације). Коментар: из приложене документације се не види колико је обилазница подигнута изнад коте терена и који је однос исте према околним објектима.

Место корекције (странице):33 У оквиру графичког прилога 2.6.5. - Остали графички прилози.

52. У поглављу 3 дати списак колизија постојеће инфраструктуре са новом саобраћајницом и списак предвиђених измештања.

Студија је коригована према примедби. Место корекције (странице):39,40. У оквиру графичког прилога 2.6.5. - Остали графички прилози.

53. Дати локације и опис предвиђених изворишта, одлагалишта и градилишта.

Студија је коригована према примедби. Место корекције (странице):38,39

54. Да ли је предвиђено озелењавање раскрсница?

Студија је допуњена према примедби. Место корекције (странице): 42

55. Које мере ће се спроводити у циљу очувања станишта популације кечиге, имајући у виду статус и бројност ове врсте? Интересантно је да у студији уопште није споменута кечига. Потребно је зато приказати стање популације ове врсте на основу доступних података, а имајући у виду статус ове врсте и забрану излова који је на снази већ неколико година. Било би корисно напоменути у студији да постоји велика разлика у бројности између појединих врста риба, на пример разлике у бројности између лињака и такозване „беле рибе“ су огромни. Такође, могли би се навести подаци о структури популација бројнијих врста и тенденције бројности.

Студија је допуњена према примедби. Место корекције (странице): 124

Потребно је размотрити коментаре из прилога овог дописа, а које су поднели УГ „Зелена долина“ из Новог Сада, НБО „Еколошки фронт Нови Сад“, „Šodroš survivor kamp“, НВО Свет и Дунав, и мишљење покрајинског завода за јавно здравље које се позива на смернице из стручне Студије за ревитализацију простора због изградње моста на Дунаву Сремска Каменица – Нови Сад са окружењем.

Одговорено је на све пристигле коментаре и сугестије и то:

Зелена долина

1. Предлажемо да се наводи на странама 4,10, 30-31 да у тренутку израде Студије о процени утицаја на животну средину подаци нису били доступни коригујете уношењем тренутно расположивих података. Податке које је немогуће прибавити, а од значаја су за сагледавање могућих утицаја на животну средину и дефинисање мера заштите, навести у поглављу 11. ПОДАЦИ О ТЕХНИЧКИМ НЕДОСТАЦИМА ПРИЛИКОМ ИЗВОЂЕЊА СТУДИЈЕ ИЛИ НЕПОСТОЈАЊУ ОДГОВАРАЈУЋИХ СТРУЧНИХ ЗНАЊА И ВЕШТИНА ИЛИ НЕМОГУЋНОСТИ ДА СЕ ПРИБАВЕ ОДГОВАРАЈУЋИ ПОДАЦИ.

Коментар: Најновији подаци који су у међувремену прибављени су уврштени у Студију.

2. Предлажемо да се наводи на странама 13 и 14 ускладе са Статутом Града Новог Сада („Службени лист Града Новог Сада“, број 11/19). Град Нови Сад нема општине, има 16 насељених места, термин „приградска насеља“ је колоквијалан и не треба га користити у званичним документима, термин „агломерација“ не постоји – агломерација.

Коментар: Подаци о становништву су измењени и уврштени у Студију.

3. Сматрамо да би у делу 5.3.2 Постојеће стање загађења површинских вода (странице 35-38) сагледавање стања површинских вода било потпуније уколико би се узели у обзир и резултати праћења које финансира Град Нови Сад, а реализује Институт за јавно здравље Војводине.

Коментар: Подаци о постојећем стању загађења површинских вода допуњени су извештајем Института.

4. Сматрамо да за анализу постојећег стања аерозагађења (странице 38 и 39 треба користити најновије расположиве податке – Годишњи извештај о стању квалитета ваздуха у Републици Србији 2021. године који је доступан на сајту Агенције за заштиту животне средине.

Коментар: Подаци о постојећем стању загађења ваздуха допуњени су најновијим извештајем Агенције за заштиту животне средине.

5. Сматрамо да на страни 70, у делу 8.3.1 Техничке мере у току грађења објекта, није довољно навести „У току грађења обилазнице око Новог Сада са мостом преко Дунава потребно је предузети низ мера којима се минимизирају могући утицаји на животну средину.

- Израдити посебне Анализе животне средине у оквиру пројекта организације грађења, а за потребе смештаја управних објеката, складишта и механизације као и за лоцирање постројења за производњу асфалтних мешавина уколико се такво постројење буде лоцирало у зони овог пута.“

Уколико се управни објекти, складишта и механизација, а наручито постројење за производњу асфалтних мешавина, лоцирају на подручју за које се ради Студија, онда Студија мора да садржи и мере заштите животне средине за ове објекте и постројења.

Коментар: Поменути део текста је коригован и уврштен у Студију. У зони локације није предвиђена изградња или постављање постројења за производњу асфалтних мешавина.

6. У односу на наводе на истој страни „Сва амбалажа за уље и друге деривате нафте, мора се сакупљати и односити на контролисане депоније. Такође је потребно спровести систематско прикупљање чврстог отпада који се нормално јавља у процесу градње и боравка радника у зони градилишта (амбалажа од гране, други чврсти отпаци) и његово депоновање на уређеним депонијама.“

Сматрамо да треба јасно истаћи да ће се са свим врстама отпада поступати у складу са Законом о управљању отпадом и Законом о амбалажи и амбалажном отпаду. Закон о управљању отпадом и подзаконским актима утврђено је која врста отпада може да се одлаже на депоније, а амбалажа од уља и других деривата нафте не може да се одлаже на депоније, независно да ли се ради о пластичној, металној или некој другој врсти амбалаже.

Коментар: Поменути део текста везан за поступање отпадом је коригован и уврштен у Студију.

7. Предлажемо да се на страни 72 текст „Мере за спречавање прекомерне емисије материја у ваздуху за време извођења радова морају у даљим фазама израде пројектне и техничке документације бити детаљније разрађене и дефинисане у складу са технологијом радова која ће бити планирана. Извођач радова је у обавези да спроводи мере заштите у току градње како би се обезбедило да се на подручју око градилишта не прелазе граничне вредности загашења ваздуха као последица извођења грађевинских радова“. Коригује у смислу да се јасно назначи обавеза дефинисања мера заштите које обезбеђују да загађење ваздуха на и око градилишта буде у законом утврђеним границама.

Коментар: Поменути део текста везан за мере заштите ваздуха у току грађења је допуњен и уврштен у Студију.

8. Предлажемо да се у делу 8.3.6 Мере заштите еколошког коридора и мере за смањење негативних утицаја на подручја од значаја за очување биолошке разноврсности (странице 73-76) прецизно дефинишу мере којима ће се то постићи испуњење услова Покрајинског завода за заштиту природе.

Коментар: Мере заштите еколошког коридора и мере за смањење негативних утицаја на подручја од значаја за очување биолошке разноврсности прецизније су дефинисане и уврштене у Студију.

9. Предлажемо да се на страни 77 изврши корекција текста „Обезбедити инструменте, у оквиру уговорне документације коју Инвеститор буде формирао са извођачима, о неопходности поштовања свих прописаних мера заштите у фази извођења радова“, тако да се јасно види обавеза Извођача да се у току извођења радова придржава свих мера утврђених Студијом о процени утицаја на животну средину.

Коментар: Текст везан за мере заштите у току грађења и обавезе Инвеститора и Извођача коригован је у Студији.

Еколошки фронт

1.У поглављу 1.2

Поставља се питање на основу чега су наведени референтни да пишу СПУ будући да у тиму немају ни једног биолога, еколога, хидролога, који би био способан да обједини податке који се тичу биодиверзитета, хидролошких и педолошких карактеристика дотичног подручја, као и предлагање алтернативних решења уколико резултати анализе указују да ова локација није најадекватнија за изградњу моста. Такође, подсећамо да се СПУ управо због тога раде пре почетка изградње неког објекта или објеката, као и да се пре писања студије морају урадити бројна истраживања и анализе којих према документу на који имамо увид да није било баш много. У даљим коментарима указаћемо на низ како формалних, тако и суштинских грешака, које се повлаче кроз целу Студију.

Одговор: У изради Студије укључен је мултидисциплинарни тим сачињен од стручњака из области: биологије, хемије, шумарства, хидрогеологије, саобраћаја, пејзажне архитектуре, грађевинарства итд.

2.У поглављу 2.1, на страни број 3 предметне студије, као визуелни приказ коришћен је рендер кинеске компаније ЦРБЦ, вероватно снимак екрана компанијског промо клипа који смо имали прилике да видимо у памфлетским наступима бившег градоначелника Милоша Вучевића и осталих актера.

Слика 2-1 Локација и изглед обилазнице са мостом преко Дунава

Овај приказ представља потпуно нереално стање на терену, без битних елемената као што су објекти колективног становања уз Булевар Европе, присутно је непостојеће дрвеће на

делу Рибарског острва и Каменичке аде – које је посечено током 2022. и 2023. године, као и изостанак помоћног моста чија изградња је нарушила бидиверзитет на подручју НСА 22а, које представља станиште заштићених и строгозаштићених врста. За потребе изградње „помоћног“ моста, исечена је и вишедеценијска аутохтона шума, ван подучја обухваћеног плана.

Коментар: То је управо визуелни приказ и рендер који је искоришћен за визуелно сагледавање локације. Нигде у Студији, нити у техничкој документацији, није наведено да он представља реално стање на терену или стање које ће бити у перспективи, нити је била намера аутора да тиме наведено представи, као што ни не постоји обавеза да се у оквиру предметне студије или техничке документације у овој форми, прикаже постојеће или будуће стање.

3. У поглављу 2.2

На страни 4 у делу 2.1 „Потребне површине земљишта за време извођења радова“ наводи се следеће:

„Проблематика заузимања површина неопходних за изградњу пута као и свих пратећих садржаја који су значајни за остваривање комплетног програма изградње представља један од битних параметара меродаван за дефинисање односа пута и животне средине. Површина која ће бити обухваћена грађевинским радовима, у тренутку израде Студије, није била доступна. Максимална површина која може бити обухваћена грађевинским радовима, одређена је границом плана.“

Нејасно је како је израђена студија, имајући у виду да је „површина која ће бити обухваћена грађевинским радовима – НЕПОЗНАТА, а максимална површина обухваћена грађевинским радовима одређена ГРАНИЦОМ ПЛАНА РЕГУЛАЦИЈЕ МОСТА У ПРОДУЖЕТКУ БУЛЕВАРА ЕВРОПЕ. Оваквом границом изузете су површине које су претрпеле значајну девастацију током 2022. и 2023. године. То је поготово спорно, израђивачи студије морали су да се доминантно баве управо површинама које ће бити обухваћене грађевинским радовима, будући да ће управо те површине бити неповратно деградиране и измењене, а ради се о подручју НСА22а, које представља станиште заштићених и строго заштићених врста. Овако написано значи да се израђивачи студије нити потенцијални истраживачи које је требало односно које су могли да ангажују нису се бавили тим најважнијим питањима, нити им је било у плану.

Коментар: У питању је техничка грешка, површине потребне за извођење радова су унете у Студију. Приликом израде Студије обухваћен је простор микро и макролокације изградње моста, чија је површина у међувремену јасно одређена. За потребе израде Студије кориштени су подаци који су сакупљени током теренског рада, а укључени су и подаци претходних истраживања (период пре почетка извођења радова), пре свега у оквиру НСА22а Рибарско острво и на простору Међународног еколошког коридора реке Дунав (десна и лева обале реке). Према претходно доступним подацима било је могуће направити листу врста биљка на ширем простору од простора изградње, као и преглед заступљених типова станишта (подразумева се тиме и заступљене вегетације); од забележених врста је издвојена

листа врста које су заштићене на националном и међународном нивоу, као и листа типова станишта од националног и међународног значаја (Натура 2000 и Емералд).

4. У поглављу 2.3

На страни 3 истакнут је табеларни приказ катастарских парцела КО Нови Сад II, које ће бити искоришћене за изградњу обилазнице око Новог Сада са мостом преко Дунава на траси државног пута Па реда. Увидом у јавни портал „Геосрбија“ може се приметити да у табеларном приказу недостају одређени број парцела, доказ ћемо приложити у виду фотографије. Такође, изостају и парцеле које нису у обухвату ПГР-а за који је рађена ова Студија о процени утицаја, а на којима су извршени обимни радови у другој половини 2022. и 2023. години, у супротности са издатим Решењима Покрајинског завода за заштиту природе.

Неозбиљно је да у званичној Студији постоје подаци који нису усаглашени са тренутним подацима и бројевима катастарских парцела. Ово је само један сегмент који узимамо као пример недопустиво неозбиљне и несвеобухватне анализе подручја, изостављањем и неуредним пописом парцела, које чак у графичким приказима постоје.

У следећој табелци дат је приказ катастарских парцела које ће бити искоришћене за изградњу обилазнице око Новог Сада са мостом преко Дунава на траси државног пута Па реда, за КО Нови Сад II.

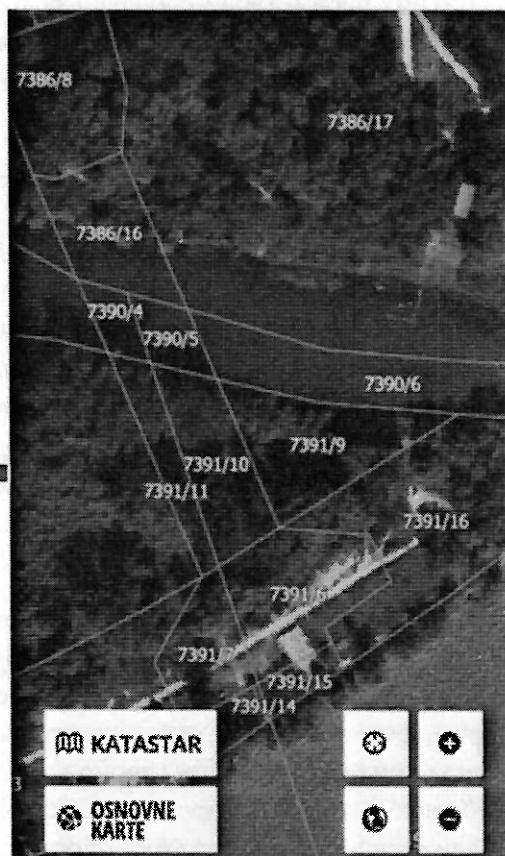
Табела 2-1 Списак парцела које се искоришћују, за КО Нови Сад II

4227/4	4228/2	4229/2	4230/2	4231/2	4232/2	4233/2	4236/4	4635/2	4637/2
4639/2	4641/2	4642/2	4643/2	4649/3	4653	4655/2	4656/2	4658/2	4673/2
4677/2	4678/2	4680/2	4682/2	4683	4684/2	4684/3	4688/2	4689/2	4691/2
4693/2	4695/2	4695/3	4696	4698/2	4698/3	4698/4	4699/1	4699/2	4700/1
4700/2	4701/1	4701/2	4702/1	4702/2	4725/2	4725/3	4726/2	4726/3	4727/2
4727/3	4728/2	4728/3	4730/2	4730/3	4731/2	4732/2	4735/2	7233/3	7245
7246/4	7249/3	7250/3	7254	7255	7257	7267/5	7290	7298	7313/8

3

7313/9	7313/10	7313/11	7313/21	7314/1	7314/2	7314/3	7319/1	7364/3	7364/5
7365/5	7365/6	7366/2	7366/6	7623/2	7623/8	7623/16	7629/1	7629/1	7652/3
7652/5	4703	4704	4705	4706	4724/1	4731/1	4732/1	4737/2	7248
7249/2	7250/2	7253	7256/2	7256/4	7258/2	7261/1	7262/3	7265/1	7266/1
7258/1	7291/1	7292/1	7293/1	7297	7299	7300	7301/1	7301/5	7302/1
7303/1	7306/4	7313/2	7313/7	7315/1	7315/2	7316/1	7317	7318/2	7320/1
7321	7364/2	7364/2	7366/1	7366/3	7366/5	7369/1/1	7369/1/4	7623/1	7623/3
7623/5	7625	7627/1	7629/2	7629/3	7631/1	7640/1	7640/6	7647/3	7647/5
7647/7	7652/1	7652/2	7390/1	7390/2	7391/3	7656/1	7631/3	7623/4	7319/2
7320/2	7547/1	7365/3	7366/4	7391/2					

Табеларни приказ парцела

Катастарске парцеле ПГР-а и шире

Коментар: У току израде предметне студије и техничке документације врши се константна деоба парцела у складу са ППР-ом. То је разлог због чега се катастарско стање учестало мења, док се у техничкој документацији задржава оно које је дефинисано у Локацијским условима за изградњу моста. То је у складу са правилима која се користе у изради техничке документације, тако да су исте парцеле наведене и у предметној студији. Уколико се жели провера стања и веродостојности података, потребно је да се обратите захтеву надлежном Катастру како би сте утврдили историјат кретања парцела у обухвату пројекта.

5. У поглављу 2.4

На страници број 5 стоји „За потребе изградње обилазнице са мостом преко Дунава, израду Елабората о геотехничким условима преузео је „Хидрозаваод ДТД“АД. Циљ спроведених истраживања је био да се истраже, документују и анализирају инжењерскогеолошки и геотехнички услови терена на микролокацију истражног подручја.“

Зашто нису наведена одговорна лица као сарадници на изради студије?

Коментар: Не постоји пропис нити формална обавеза да привредна друштва, лица или одговорни пројектанти који су израдили друге делове Техничке документације, а тиме и поменути Елаборат буду наведена као сарадници на предметној студији. Ипак, један од чланова мултидисциплинарног тима, је лице које је запослено у привредном друштву Хидрозаваод ДТД.

6. У поглављу 2.5

На страници број 10 стоји: „У тренутку израде Студије, подаци о изворишту водоснабдевања ниси били доступни. У условима издатим од стране надлежног ЈКП, не помиње се постојање изворишта водоснабдевања.“

Да ли је израда Студије комплетна без података о изворишту водоснабдевања? Од 2021. године, од јавног увида на ППР моста у продужетку Булевара Европе заговарамо прво израду Стратешке процене утицаја на животну средину, а потом и Студије процене на животну средину. Да ли се ради о неажурности надлежног ЈКП или је ипак проблем у Мирославу Станојевићу и Николи Ранисављевићу овлашћеним лицима на изради Студије?

Коментар: Студија је допуњена подацима о изворишту водоснабдевања.

7. У поглављу 2.6

У тачки 2.5 Флора, фауна и природна добра посебне вредности (заштићених) ретке и угрожене биљне и животињске врсте и њихова станишта и вегетација, не наводи се да је део Рибарског острва Студијом заштите Републичког завода за заштиту природе из 2006. године био препознат и опредељен за заштиту као Споменик природе, као и да је иницијативу за његову заштиту петицијом подржало више хиљада грађана уз студију коју је израдила НВО „Свет и Дунав“, а која је предата Покрајинском заводу за заштиту природе. Такође, зашто није наведено да је подручје дефинисано као део заштите зоне НП Фрушка гора и Еколошког коридора од међународног значаја што је и уврштено у Просторни план Новог Сада, што се такође налази у решењима Покрајинског завода за заштиту природе?

Коментар: У допуњеној Студији је наведено који део постора микро и марколокације је обухваћен као простор под заштитом (НСА22а Рибарско Острво и Међународни еколошки коридор реке Дунав). Подручје које се налази на десној обали реке Дунав, Сремска страна припада у потпуности режиму заштите III (трећег) степена Националног парка «Фрушка Гора», и ова допуна је унета у Студију. Аутори су користили податке добијене од стране надлежног Завода за заштиту природе.

8. У поглављу 2.7

У тачки 2.8 „Насељеност, концентрација становништва и демографске карактеристике у односу на објекте и активности“ на страници 13 се наводи: „Анализирано подручје обухвата територију Града Новог Сада, насељених места Нови Сад и Сремска Каменица. На територији Града Новог Сада, према званичним подацима са пописа становништва 2011. године, живело је 341 625 становника.“

Попис становништва у Србији је у 2022. години, а по прелиминарним резултатима пописа коју су изашли половином децембра месеца, Нови Сад броји 367 121 становника. Без обзира на резултате пописа из 2022. демографска студија коју је израдило ЈП „Урбанизам“ ослања се на податке које редовно води и допуњава ЈП „Информатика“ на основу пријављеног броја станара, а што се показало веродостојно упоређујући са званичним резултатима пописа.

Коментар: Студија је допуњена и коригована најновијим подацима о становништву.

9. У поглављу 2.8

На страницама 14. и 15. у тачки 2.9 Постојећи привредни и стамбени објекти, објекти инфраструктуре и супраструктуре износите податак да је у Новом Саду послују, између осталих, и ЈП „Завод за изградњу града“ и ЈП „Пословни простор“. И тај податак је нетачан, у терминологији, ова предузећа послују у оквиру новосадске управе.

Коментар: Студија је коригована, поступљено је према примедби.

10. У поглављу 3.1

На страни 16. у тачки 3.2 „Опис објеката, планираног производног процеса или активности, њихове технолошке и друге карактеристике“ наводите: Планираном обилазницом око Новог Сада са мостом преко Дунава на траси државног пута IIА реда број 111 остварује се веза са државним путем IIА реда број 119 и даље са државним путем IБ реда број 21, Нови Сад-Рума-Шабац-Лозница.

Кроз целу студију се наводи термин „обилазница“, упућујући нас на то да се трасом којом ће проћи мост и вијадукт нешто обилази. Тиме се потпуно игнорише здравствени, еколошки и имовински утицај овог пројекта на становнике булевара Европе и дела Лимана који се налазе уз трасу. Имајући у виду упорност којом се користи термин „обилазница“, јасно је да се о добробити становништва није водило рачуна. Такође је нејасно до које мере ће бити заступљен теретни саобраћај, да ли ће то бити возила која се користе у комуналној инфраструктури или ће овом трасом пролазити теретни саобраћај — генерално. Кроз медије

су обећавали да се ради о „лаком градском мосту“, али ова Студија, то демантује. У прилог томе говори и дозвољена брзина од 80 км/х у дужини од чак 2400 метара.

На крају, поставља се питање да ли је Студија заправо рађена за други мост "обилазницу" који се налази низводно од Новог Сада и који прелази Дунав код Петроварадина и који више осликава термин 'обилазница', јер ова саобраћајница која пролази готово средином града то сигурно није. Истовремено, поставља се питање да ли је за мост код Петроварадина уопште рађена СПУ, подсећамо да се овај тзв. Пети мост ослања на Специјални резерват природе Ковиљско-петроварадински рит?

Коментар: Обрађивач Студије се придржавао званичног назива пројекта, у оквиру ког се ради Студија о процени утицаја на животну средину.

11. У поглављу 3.2

У тачки 3.4 на страни 27 наводи се: „Како на посматраном подручју није урађено акустично зонирање у складу са Уредбом о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравање и штетних ефеката буке у животној средини („Сл. гласник РС“, бр. 75/10 за потребе израде Студије претпостављено је да посматрани коридор припада зони 5 (Градски центар, занатска, трговачка, административно – управна зона са становима, зона дуж аутопутева.

Овај навод је у супротности са логиком, што и јесте основа наших примедби/комнетара од самог почетка и доказ да ће изградњом моста ефективно бити деградирано Станиште заштићених и строго заштићених врста НСА22а, као и овај део Еколошког коридора од међународног значаја који је уврштен и у Просторни план Новог Сада, Јасно је да ће бука бити доминантан проблем станарима дуж Булевара Европе, па је фокус обрађивача стављен искључиво на људе, а не биодиверзитет.

Коментар: Подаци о зонирању буке су уврштени у Студију, као и утицаји и мере заштите када је у питању станиште заштићених и строго заштићених врста. Урађено је зонирање буке и предвиђене су одговарајуће ограде за заштиту од буке дуж поменутог станишта. Утврђено је да бука неће имати значајан утицај на биодиверзитет који се налази на заштићеном подручју.

12. У поглављу 4.1.

У тачки 4.1 на страници 30. наводи се следеће: „ Локација или траса Планираном обилазницом око Новог Сада са мостом преко Дунава на траси државног пута ПА реда број 111 остварује се веза са државним путем ПА реда број 119 и даље са државним путем 16 реда број 21, Нови Сад — Рума — Шабац — Лозница. На основу постојеће планске документације, планирани мост преко Дунава, са приступним путевима, треба да буде намењен за кретање аутомобила, возила јавног превоза (аутобуса), теретног саобраћаја, пешака и бициклиста, као и како би се омогућило да сва планирана инфраструктура пређе Дунав. Планирани мост постоји дефинисан у планској документацији Града Новог Сада већ деценијама, тако да практично алтернативе овом решењу нису ни постојале."

По „Уредби о категоризацији државних путева (Службени гласник РС 105/2013, 119/2013, 93/2015)" у Члану 6. стоји: Пут ПА реда бр. 111 је пут Оцаци — Ратково — Силбаш — Бачки Петровац — Руменка - Нови Сад. Крај. Нема даље, нема моста. Дакле, мост није део обилазнице, она не постоји нигде у званичној документацији.

Такође, изглед моста и варијанте главне конструкције је требало разматрати пре одобравања припремних радова, зато је све ово требало радити другачије. Констатација да нема алтернативе и аргументација да је мост у плановима од 1951. је потпуно ирелевантна, посебно у делу када се користи „обилазница" у ситуацији када се теретни саобраћај и брзина од 80км/х уводи дуж целог Булеvara Европе који је такорећи „нови" булевар ослобођења, нови Центар.

Коментар: Обрађивач се придржавао званичног назива пројекта, за који се ради Студија. Предметни путни правац је према референтном систему мреже државних путева Републике Србије (верзија октобар 2021.) 10) пут 111 (Промена трасе и дужине пута на територији града Новог Сада, због изградње новог моста преко Дунава).

На планираној деоници није планирано одвијање теретног саобраћаја (на мосту нема теретног саобраћаја, на саобраћајницама у обухвату пројекта, саобраћајном сигнализацијом, забрањено је кретање возилима чија је маса већа од 5 тона).

На основу мишљења Нови Сад Гас, бр: 06-798/1 од 19.5.2022.. године није потребно коришћење инсталационог тунела, кроз мост у Новом Саду у продужетку булеvara Европе.

Такође, на основу мишљења Србијагас, бр: 06/01-1327 од 10.05.2023. године, ЈП Србијагас има своје инсталације на цца 10 км узводно и 5 км низводно за снабдевање потрошача са друге стране реке Дунав и тренутно нема у плану прелазак реке Дунав на предметној локацији.

Прилози:

Мишљење – Нови Сад Гас, бр: 06-798/1 од 19.5.2022. године.

Мишљење – Србијагас, бр: 06-01/1327 од 10.05.2023. године.

13. У поглављу 4.2

На страници 31. У тачки 4.6 у вези са временским распоредом за извођење пројекта наводи се: „У тренутку израде Студије о процени утицаја на животну средину подаци о временском распореду за извођење пројекта нису били доступни“.

Подсетићемо: нису били доступни будући да су радови почели пре почетка израде СПУ и других законом прописаних докумената. Исти коментар се односи и на тачку 4.8 „Датум почетка и завршетка извођења“

Коментар: Поменута тачка студије је допуњена најновијим доступним подацима. Припремни радови који су раније започети су вршени на основу издате Привремене грађевинске дозволе за припремне радове издате од стране Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре дана 03.03.2022. године, број: 351-02-00597/2022-07, за чије

прибављање, у складу са прописима, није било потребно радити Студију о процени утицаја на животну средину.

14. У поглављу 4.3

На страни 32 у делу 4.12 „Уређење приступа и саобраћајних путева“ наводи се да уређење приступа и саобраћајних путева спада у домен организације и технологије грађења и предмет је посебног елбората који није био доступан у време израде Студије о процени утицаја на животну средину.

Овакав приступ познат је као „salami slicing“ и има за циљ да „исецка“ пројекат на мање делове како би се сакрио његов кумулативни утицај на животну средину. Од почетка израде ПГР моста у продужетку Булевара Европе, сведочили смо упорном избегавању и изврдавању свих законом прописаних услова, како би дошло до минимализовања штетности по природу, биодиверзитет, здравље и живот људи. Релативизовани су сви покушаји у настојању грађана да укажу на штетне последице и упућивање доносиоца одлука и урбаниста на неопходност израде Стратешке процене утицаја на животну средину, . указивање да постоје боље, по животну средину безбедније и по грађане јефтиније алтернативе, потом су се десиле бесправне сече на простору који представља станиште заштићених и строго заштићених врста у гнездећем периоду. На крају је у новембру 2022. спроведена и сеча дрвећа у супротности са издатим Решењима Покрајинског завода за заштиту природе који су аргументовали зашто се у зимском периоду такве активности на датом подручју не могу спроводити.

Коментар: Решењем о привременој грађевинској дозволи, извођење радова II фази изградње привремене саобраћајнице са привременим мостовима за потребе грађења моста преко реке Дунав, бр. 351-02-02775/2022-07 од дана 15.09.2022.године. за чије прибављање, у складу са прописима, није било потребно радити Студију о процени утицаја на животну средину. Студијом је утврђено да изградња моста неће имати значајан негативан утицај на животну средину, као ни на биодиверзитет који се налази на заштићеном подручју.

Према условима Покрајинског завода за заштиту природе издатих дана 24.01.2022. број: 020-3709/6 (Сечу стабала са дупљама која представља место гнежђења птица или служе за хибернацију слепих мишева вршити у периоду од 1. августа до 1. новембра).

15. У поглављу 5.1

У делу 5.1 Становништво на страни 33 провлаче се застарели подаци из 2011. упркос извршеном попису 2022. и подацима који су доступни на званичној страници ЈП „Информатика“. Детаљније је образложено у коментару 2.6.

Коментар: Студија је допуњена и коригована најновијим подацима о становништву.

16. У поглављу 5.2

Приказ стања у тачки 5.2 „Флора и фауна“ на страницама 33 и 34 поред погрешног начина писања и неких погрешних латинских назива, нејасно је због чега се наводе подаци о њиховој биологији, а истовремено се не наводи укупан број до сада евидентираних врста

које се налазе на списковима Заштићених и строго заштићених врста, бернске и Бонске конвенције, као и Директиве о стаништима и Директиве о птицама. Ти подаци су јавно доступни и достављени Покрајинском заводу за заштиту природе о чему је НВО "Свет и Дунав" обавестила јавност. Ради се о преко 200 врста које се налазе на различитим листама и које су заштићене националним и међународним легислативама, док се укупан број врста које насељавају НСА 22а процењује на неколико хиљада. То је оно о чему је требало писати у овом делу, али очито да се израђивачи студије тиме нису ни бавили већ преписивали текстове из уџбеника.

Коментар: У Студију су уврштени додатни подаци о биљним и животињским врстама на локацији.

Подаци који су изнети у студији Завода, као и у овој студији су резултат до кога се дошло систематичним научним приступом од стране квалификованих научних радника. Тврдње да је забележено 200 врста, као и претпоставка да овај простор насељава неколико хиљада врста је потпуно произвољна и неутемељена у науци. Подаци изнети у овој студији, односе се на конкретно подручје на коме ће бити постављени стубови и на којима ће бити конкретних радова. Треба узети у обзир да је ово подручје небрањено у смислу поплава, врсте које насељавају овај простор су подложне великим осцилацијама које су се дешавале у прошлости и које ће се дешавати.

17. У поглављу 5.3

У тачки 5.3 на страници 34. у приказу стања „земљишта, воде и ваздуха и буке“ требало је следеће Решења Покрајинског завода за заштиту природе у којима су јасно наведене ограничавајуће и забрањене активности које се тичу загађивања станишта заштићених и строго заштићених врста попут НСА 22а. Такође, обмалживати јавност да се квалитет Дунава у Србији побољшава је невероватна с обзиром да сви већи градови који се налазе на његовим обалама, укључујући и притоке, примају све могуће отпадне воде од канализационих до инсутријских. Први Нови Сад и даље нема пречистач отпадних вода, док већина градова узводно од Србије таква постројења има већ давно изграђене.

У тачки 5.3.3 Постојеће стање аерозагађења користе се подаци Извештаја о стању животне средине у Републици Србији за 2018. и подаци Агенције за заштиту животне средине – Годишњи извештај о стању квалитета ваздуха у Републици Србији 2020. године по којој је у Новом Саду био I категорије, чист или незнатно загађен ваздух.

У Извештају о квалитету ваздуха за 2021. годину експлицитно наводи са је ваздух у Новом Саду у категорији прекомерно загађеног ваздуха. У истом овом извештају, Агенције за заштиту животне средине, наводи се да Нови Сад има два загађивача који улазе у 20 највећих загађивача азотним оксидима у Србији. ТЕ ТО заузима седмо место, а Топлана Запад 20. место. Ово је још једна чињеница која потврђује алармантност стања са аерозагађењем. ТЕ ТО се нашла у самом врху одмах после ТЕНТ-а, Костолаца, Колубаре и цементаре у Беочину.

У вези са тачком 5.3.4 – буком и мерним местом Телеп, у дворишту Завода за хитну медицинску помоћ у Вршачкој улици број 28, сматрамо да ниво буке на Телепу у двориштву не може да се пореди са буком на раскрсници код Футошке пијаце или на раскрсници код Моста слободе. С тим у вези је за ову студију требало урадити истраживање које би указало на промене до које ће доћи на овом подручју.

Коментар: Најновији доступни подаци када је у питању квалитет ваздуха су уврштени у Студију. Приказ података са мерних места за мерење буке је додатно проширен и образложен. Студијом је утврђено да изградња моста неће имати значајан негативан утицај на животну средину, као ни на биодиверзитет који се налази на заштићеном подручју.

18. У поглављу 5.4

У тачки 5.6 „Пејзаж“ наводи се да „пејзаж представља особеност еколошке вредности окружења и усклађености природних и створених компоненти. Нарушавање и промене природних целина изазива изградња и експлоатација предметне обилазнице са мостом преко Дунава“

Слажемо се са овом констатацијом и додајемо: Пејзаж станишта заштићених и строго заштићених врста подручја НСА22а изградњом моста ће бити естетски нарушен, на шта указује и ваша фотографија у прилогу ове тачке. Са друге стране, мост је могао бити изграђен на окупираном и тешком деградираним приобаљу узводно од Каменичке аде, то би заиста представљало значајно естетско унапређивање пејзажа и обилазницу око града, а и „алтернативу“ коју како урбанисти, тако и израђивачи ове Студије нису успели да пронађу.

Коментар: Предметна студија је израђена за локацију на којој се планира изградња моста према важећој планској документацији града. Студијом је утврђено да изградња моста неће имати значајан негативан утицај на животну средину, као ни на биодиверзитет који се налази на заштићеном подручју. Евентуално естетско нарушавање локације, није од утицаја и не нарушава стање биодиверзитета на поменутом заштићеном подручју.

19. У поглављу 5.5

Тачка 5.7 бави се међусобним односом наведених чинилаца.

И сами израђивачи СПУ наводе да река Дунав представља међународни еколошки коридор, и да је дом многим врстама рибе, али нигде нисте навели да би мост могао да угрози значајно мрестилиште риба које се налази на Шодрошу и Дунавцу и да је неопходно током и након градње моста омогућити несметан улазак и излазак рибе из Дунавца у Дунав. И обрнуто, а то јесте једна од најопаснијих негативних последица по ово подручје.

Коментар: Пролаз рибе у рукавцу током радова и након радова ће бити могућ. Сам мост, као ни његова изградња неће угрозити мрештење рибе на овом подручју.

20. У поглављу 6.1, Бука

Резултати прорачуна показали су да је превиђено постављање конструкција за заштиту од буке на страни Новог Сада. Позиција зидова за заштиту од буке приказане су у графичком

прилогу Студије. Тачне дужине и позиција баријера за заштиту од буке биће утврђене након детаљније анализе у изради техничке документације – пројекта (ПГД,ПЗИ).

С обзиром да се ради о станишту које насељава више десетина строго заштићених врста птица и шишмиша, заштитне баријере од буке су добродошле, али не смеју бити провидне јер ће онда представати смртносну варку за птице. Такође естетски ће бити ружно за један градски мост да их има, али они јесу неопходни. Само још једна у низу потврда да се мост налази на погрешном месту. Такође се поставља питање да ли се баријере за заштиту од буке налазе и вијадукту дуж Булевара Европе с обзиром да је због инвеститорског урбанизма у упркос оланираног коридора за мост сада ту изграђено или је у току градња густих стамбених комплекса?

Коментар: Студијом су дефинисане позиције конструкција за заштиту од буке на територији Новог Сада, са циљем умањивања ефекта буке на локално становништво. Додатним активностима предвиђено је постављање конструкција за заштиту од буке изнад Станишта заштићених и строго заштићених врста, и тај део је уврштен у Студију.

21. У поглављу 6.2

У тачки 6.4 Екосистеми се наводе: „Утицај аерозагађења током експлоатације на биљни свет у оквиру станишта НСА22а, огледа се кроз оштећења биљака које се прво јављају на лишћу, а затим долази до успоравања раста и развоја. Као новопроектовани обилазница са мостом пролази преко реке Дунав, претпоставка је да ће нови објекат имати највећи утицај на животиње зависне од воде као екосистема. Поштовање услова заштите природе, и водних услова, негативни утицаји биће сведени на минимум. Овај део Дунава представља подручје станишта смуђа, сома и шарана. Присутна су још јаз, и мрена. а у разливима и мањим барама бабушка и деверика. Неопходно је избегавати радове у периоду репродукције ихтиофауне. Посебан вид опасности по фауну истражног подручја представља могуће загађење тла, површинских и подземних вода, као и аерозагађење у слушају акцидентних ситуација. У случају саобраћајних несрећа на мосту постоји могућност загађења и негативних утицаја на животиње везане за водено окружење. Промене у функционисању екосистема огледају се у настанку нових путних праваца у односу на већ постојећу мрежу локалних путева, јер ће доћи пресецања устаљених путева животиња према реци. Промене могу да обухватају и деградацију квалитета станишта дуж саобраћајнице, фрагментацију станишта, промену облика и геометрије. Рашчишћавање вегетације у зони радова на изградњи предметне деонице у близини станишта НСА22а, и отварање приступних путева, кретање и рад механизације доводе до одређених утицаја на екосистеме који су привременог или трајног карактера. Већина животиња услед рашчишћавања вегетације привремено напушта постојећа станишта, такође долази и до угинућа неких јединки током извођења радова као и до привременог поремећаја у ланцу исхране. Могуће је и привремено пресецање устаљених коридора којима се крећу животиње, бука неповољно утиче на већину животињског света, а прашина се таложи на околном растињу.“

Све горе написано потврђује наше бојазни изнете на јавним седницама поводом Нацрта ППР-а моста и наступима поводом којих смо прозивани као злонамерни „антимостари“

против развоја града. Алтернативне локације су постојале, где мост ни на који начин не би угрожавао водоплавну зону и станишта преко 200 строго заштићених врста животиња.

У прилогу на фотографијама се могу видети решења, односно алтернативе, које смо заговарали од почетка, а које би заиста представљале обилазницу и растеретиле западни део града, што је и циљ, одвлачити саобраћај, а не довлачити га у густо насељен резиденцијални део.

Коментар: Одабир локације моста дефинисан је планским документима израђеним у прошлости, као и важећим планским документима. Предметна студија је израђена за локацију на којој се планира изградња моста према важећој планској документацији града. Студијом је утврђено да изградња моста неће имати значајан негативан утицај на животну средину, као ни на биодиверзитет који се налази на заштићеном подручју.

Шодрош Survivor камп

1. У Студији се наводи да ће се будући мост користити и за теретни саобраћај. Овакав навод нисмо чули од представника инвеститора, па се са разлогом доводи у питање квалитет садржаја Студије, ако тај параметар није узет у обзир приликом њене израде. Исти се не помиње ни у делу 6.2. који говори о здрављу становништва, односно на здравље због проласка теретног саобраћаја кроз средиште стамбене зоне.

Коментар: Текст у Студији је коригован. Мост није намењен теретном саобраћају. На планираној деоници није планирано одвијање теретног саобраћаја (на мосту нема теретног саобраћаја, на саобраћајницама у обухвату пројекта, саобраћајном сигнализацијом, забрањено је кретање возилима чија је маса већа од 5 тона).

2. У Студији се наводи да површина која ће бити обухвачена грађевинским радовима приликом изградње моста и обилазнице, у тренутку израде Студије није била доступна!!!

Како је уопште могуће онда урадити било какву процену утицаја на животну средину када се не зна основни податак, а то је на ком подручју се очекује утицај.

Коментар: У студији је коригован текст када су у питању површине под грађевинским радовима.

3. На подручју НСА22а, станишту строго заштићених дивљих врста од националног значаја, основну природну вредност представља опстанак аутохтоних шума, али не само у квалитативном смислу да постоје, него и њихов квантитет што ова Студија занемарује.

Коментар: У Студији је допуњен текст када су у питању шуме. Студијом је утврђено да изградња моста неће имати значајан негативан утицај на животну средину, као ни на биодиверзитет који се налази на заштићеном подручју.

4. У зони насипа, у појасу ширине 10 м у небрањеној и 50 м у брањеној зони забрањено је дубоко фундаирање. У студији се наводи да је направљен компромис, па је дозвољено под условом да се провери утицај конструкције на стабилност насипа. Наводи се да је у фази генералног пројекта урађена провера и закључак је да је насип стабилан.

Питање за ауторе Студије јесте ко је и кад урадио ту проверу? Зашто извештај/закључак о тој провери није прилог Студије? Ко ју је потписао, ко су одговорна лица? Да ли је могућ увид у исту?

Коментар: Провера је урађена у оквиру активности на изради Генералног пројекта, чији је наручилац Градска управа за грађевинско земљиште и инвестиције Града Новог Сада, код које можете затражити увид у тражену документацију. Поменути извештај није и не треба да буде саставни део предметне Студије о процени утицаја на животну средину.

5. У Студији се наводи да на посматраном подручју није урађено акустично зонирање у складу са Уредбом која уређује ову област, па је за потребе израде ове Студије претпостављено да посматрани коридор припада зони 5. Како је могуће да се Студија за један тако специфичан и осетљив терен ради на основу претпоставке.

Коментар: У оквиру активности на изради студије је извршено Зонирање буке и резултати су приказани у студији.

6. У пројектном задатку је од стручњака захтевано да изглед моста буде различит од свих постојећих мостова у Новом Саду. Овде је потпуно изостављено да би један од најбитнијих критеријума требао да буде мост буде такав да што мање девастира и утиче на животну средину, обзиром да ће се простирати кроз подручја на којем живе строго заштићене и заштићене дивље врсте.

Коментар: Одабир локације моста дефинисан је планским документима израђеним у прошлости, као и важећим планским документима. Предметна студија је израђена за локацију на којој се планира изградња моста према важећој планској документацији града. Студијом је утврђено да изградња моста неће имати значајан негативан утицај на животну средину, као ни на биодиверзитет који се налази на заштићеном подручју.

7. У тренутку израде Студије подаци о временском распореду за извођење пројекта нису били доступни!

Подаци о почетку и завршетку извођења радова нису били доступни!

Нису разматране алтернативе контроле загађења!

Уређење приступа и саобраћајних путева спада у домен организације и технологије грађења и предмет су посебног елабората који није био доступан у време израде Студије!

У фази израде пројекта није позната прецизна организација и технологија извођења радова, као ни који алати, опрема и машине ће бити ангажоване. Сви прорачуни у анализе су дате на основу ПРЕТПОСТАВКИ, док ће стварне вредности моћи да буду одређене тек кад буде познат извођач радова у усвојена техника и технологија радова!

Сви ови наводи горе у прилогу нашем ставу да се на основу оваквих података, или боље речено недостатака података, не може заснивати ниједна студија, а камоли она која треба да нам представи какав и колики утицај ће имати предметни пројекат на животну средину.

Коментар: Студија је допуњена најновијим доступним подацима, као и подацима прикупљеним теренским истраживањима. Студијом је утврђено да изградња моста неће имати значајан негативан утицај на животну средину, као ни на биодиверзитет који се налази на заштићеном подручју.

8. У Студији се наводи да постоје површине које бесповратно ангажују и оне које се ангажују привремено у току саме изградње. Несумњиво је да се на површинама које су ангажују привремено такође врши утицај на животну средину, али податке о врстама и интензитету тог утицаја нема у овој Студији. Овде наглашавамо да је највећи део досадашњих уништених површина на потесу Шодрош и Каменичке аде управо привремено ангажован за потребе привременог, помоћног моста са ког ће се градити главни мост. Студија ниједном речју није поменула површину намењену за те радове и утицај тих радова на животну средину, а на терену имамо посечених преко 701 одраслих стабала аутохтних врста беле и црне топле и врбе. Уз то не сме се заборавити читав екосистем који је страдао уз посечена стабла и који је ТРАЈНО уништен за привремене потребе пројекта. Потребно је организовати градилиште на минималној површини потребној за његово функционисање, а при избору локације водити рачуна да то не буде простор за израженим карактеристикама флоре и фауне како би се избегао непотребан губитак биотопа.

Коментар: Студија је допуњена текстом у коме се детаљније описују површине заузете радовима, површине које ће бити трајно заузете, као и текстом о утицајима на шумски екосистем. Градилиште је организовано на минималној површини потребној за његово функционисање. Студијом је утврђено да изградња моста неће имати значајан негативан утицај на животну средину, као ни на биодиверзитет који се налази на заштићеном подручју.

9. Сеча стабала за привремени мост је извршена од 11. до 25. јуна у време кад по издатим условима заштите који су унети и у Студију, то није смело да се ради јер на одсеченим стаблима су постојале дупље које су представљале место гнезђења птица или су служиле за хибернацију слепих мишева.

Коментар: Припремни радови који су раније започети су вршени на основу издате Привремене грађевинске дозволе за припремне радове издате од стране Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре дана 03.03.2022. године, број: 351-02-00597/2022-07, за чије прибављање, у складу са прописима, није било потребно радити Студију процене утицаја на животну средину. Студијом о процени утицаја на животну средину је утврђено да изградња моста неће имати значајан негативан утицај на животну средину, као ни на биодиверзитет који се налази на заштићеном подручју.

Према условима Покрајинског завода за заштиту природе издатих дана 24.01.2022. број: 020-3709/6 (Сечу стабала са дупљама која представља место гнезђења птица или службе за хибернацију слепих мишева вршити у периоду од 1. августа до 1. новембра).

10. Неопходно је избегавати радове у периоду репродукције ихтиофауне, односно у периоду од фебруара до јуна месеца, а што је управо период када су извршени сви досадашњи радови на предметном подручју. Студија се уопште не бавим овим врло битним чињеницама које су круцијалне за процену даљег утицаја пројекта на животну средину.

Коментар: Припремни радови који су раније започети су вршени на основу издате Привремене грађевинске дозволе за припремне радове издате од стране Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре дана 03.03.2022. године, број: 351-02-00597/2022-07, за чије прибављање, у складу са прописима, није било потребно радити Студију процене утицаја на животну средину. Студијом је утврђено да изградња моста неће имати значајан негативан утицај на животну средину, као ни на биодиверзитет који се налази на заштићеном подручју.

Свет и Дунав

1. У насловљеној студији нису унети геореференцирани подаци о строго заштићеним врстама, што је део II Одлуке Бироа Бернске конвенције, у прилогу бр 1) достављамо Одлуку ББК. У складу са захтевом који смо запримили од стране Покрајинског завода за заштиту природе, дана 18. новембра 2022. године, у прилозима смо доставили тражене геореференциране податке за сваки појединачни унос 213 строго заштићених и заштићених дивљих врста на предметном подручју Каменичке аде, Дунаваца и Шодроша.

Како је до сада изостајала правовремена реакција Завода, према Закону о заштити природе на већ достављену аргументацију о неопходности заштите Каменичке аде, Дунаваца и Шодроша, представљену у Иницијативи о заштити Рибарског полуострва, Каменичке аде, Дунаваца и Шодроша (фебруар 2021). Најалост, након тога је уследио одговор Завода да је у наредних 10 година не располаже финансијским средствима да би се бавио мониторингом над предметним подручјем. Овом приликом подсећамо да је поднета петиција за очување и унапређење Дунавца, Каменичке аде, Шодрош и Рибарског острва коју је потписало 8.500 грађанки и грађана Новог Сада (<https://www.peticije.online/dunavacsodros?u=317988>).

Током друге половине 2021. и целе 2022. године наставила су се истраживања биодиверзитета на простору Дунавца, Шодроша, Каменичке аде и Рибарског острва, сафокусом на птице, сисаре (шишмише), инсекте и гљиве од стране више стручњака из Србије и иностранства у различитим годишњим сезонама како би се унапредило знање о биодиверзитету подручја. Даље, у прилогу наведе су новине у вези различитих група, као и детаљи о подацима (координате, датуми, налазачи, бројност), те извору информација што се све налази у засебним Excel документима. Комплетна документација је од тог момента доступна широј јавности, на линку <https://madedtpmjr.wixsite.com/dunavac---sodros/dokumenta> тако да изговор Министарства за заштиту животне средине да документација није доступна јер је Покрајински завод за заштиту природе одбио да исплати надокнаду за прикупљање, обраду и дистрибуцију већ достављене базе података НБО Свет и Дунав не може бити изговор за изостанак помоњања заштићеног станишта строго заштићених врста, у највећој групацији птица.

У самој студији видљив је изостанак постојећих решења о условима заштите заштићеног станишта строго заштићених врста, до данас је јавности било доступно 3 различита решења издата од стране Покрајинског завода за заштиту природе, али у сваком је јасно назначено у ком годишњем интервалу је забрањена сеча стабала, која се на крајње инвазиван начин и

спровела 22, 23 и 24. марта дакле у забрањеном периоду гнежђена птица. (Прилози: 2,3,4 – Решења од стране ПЗЗП-а, 5 – фото уништавања станишта строго заштићених врста).

Коментар: У Студији су додате врсте које се налазе на предметном подручју. Студија је узела у разматрање Смернице за ревитализацију (тима се штета која је настала током радова умањује или санира по завршетку изградње моста).

Подаци који су изнети у студији Завода, као и у овој студији су резултат до кога се дошло систематичним научним приступом од стране квалификованих научних радника. Тврдње да је забележено 200 врста, као и претпоставка да овај простор насељава неколико хиљада врста је потпуно произвољна и неутемељена у науци. Подаци изнети у овој студији, односе се на конкретно подручје на коме ће бити постављени стубови и на којима ће бити конкретних радова. Треба узети у обзир да је ово подручје небрањено у смислу поплава, врсте које насељавају овај простор су подложне великим осцилацијама које су се дешавале у прошлости и које ће се дешавати.

Студијом је утврђено да изградња моста неће имати значајан негативан утицај на животну средину, као ни на биодиверзитет који се налази на заштићеном подручју.

2. Уочљив је изостанак предложених митигационих мера за подручје заштићеног станишта 213 строго заштићених дивљих врста! Ово је такође затражено путем друге Одлуке Бироа Бернске конвенције, а односи се и на парцеле обухваћене изградњом моста преко Дунава у продужетку Булеvara Европе.

Коментар: Према подацима у допуњеној Студији, наведено је како је одабир локације утицао на смењен негативан утицај изградње моста, јер се мост гради на самом ободу заштићеног подручја. Додатно су наведене мере које ће бити спроведене по реализацији изградње моста да се негативна утицај трајних промена (Сеча стабала) кроз процес ревитализације станишта смањи/неутралиште дугорочно. Па је тако, одабиром локације обухваћена најмања могућа површина на копну која припада НСА22а Рибарско острво, док је и обални део измењен привремено или трајно у минималним површинама.

Студија је допуњена мерама строго заштићених врста на основу додатног појашњења услова Покрајинског завода за заштиту природе, бр: 3709-06 од 24.01.2022. године.

Прилог: Појашњење услова дефинисаних решењем бр: 3709-06 од 24.01.2022. године.

3. Датирање студије – имамо изјаву директора коридора Србије из фебруара месеца 2023. године да није потребно радити Студију о утицају на животну средину?! Како је могуће да је наведена студија дакле датирана из 2022. године?

Коментар: Пројектним задатком за предметни пројекат је дефинисан поступак покретања Студије о процени утицаја на животну средину. На основу пројектног задатка покренут је поступак поднетим Захтевом за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину. На основу овог захтева 22.06.2022. године, Министарство заштите животне средине донело је Решење о одређивању обима и садржаја Студије о процени утицаја на животну средину,

дана 15.06.2022. године, бр: 011-00-00511/2022-03, за пројекат изградње обилазнице око Новог Сада са мостом преко Дунава на траси државног пута ПА реда број 111.

Изјава директора Коридора Србије односила на извођење Припремних радова (издатих од старне Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, бр. 351-02-00597/2022-07 од 03.03.2022. године), који су су вршени у складу са прописима, на основу издате Привремене грађевинске дозволе за припремне радове, за чије прибављање није било потребно радити Студију о процени утицаја на животну средину.

На основу решења о привременој грађевинској дозволи изградња привремених мостова са десне и леве обале реке Дунав, у оквиру „I фазе“, (издата од стране Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, бр. 351-02-01150/2022-07 од дана 31.05.2022.године) и у складу са Решењем Министарства заштите животне средине бр. 011-00-00289/2022-03 од 04.03.2022. године, за предметне радове није потребна израда Студије о процени утицаја на животну средину.

Прилози:

Решење о привременој грађевинској дозволи за припремне радове, бр: 351-00597/2022-07 од 03.03.2022. године.

Решења о привременој грађевинској дозволи изградња привремених мостова са десне и леве обале реке Дунав, у оквиру „I фазе“, бр: бр. 351-02-01150/2022-07 од дана 31.05.2022.године.

Решење Министарства заштите животне средине бр. 011-00-00289/2022-03 од 04.03.2022. године.

4. Како је могуће да се у Студији о утицају на животну средину, имајући у виду инвазивно уништавање водозаштите шуме (Шодрешка шума и заштићена столетна стабла на Камнеичкој ади) ни у једном пасусу не спомиње утицај високих вода као и значај ретензионог подручја као зелене инфраструктуре са примарним циљем заштите од поплава?

У прилог овоме, састављач Студије желимо да подсетимо на Мапу ризика од плавлена реке Дунав.

Сврха атласа „Danube FLOODRISK“ представља значајан допринос имплементацији Европске перспективе просторног развоја (ESDP), Дунавске стратегије и политике ЕУ у области заштите од поплава. У септембру 2007. године, након разорне поплаве Дунав 2006. године, Министарства заштите животне средине у управљање водама Румуније је покренуло међународни пројекат „Danube FLOODRISK“. Свака подунавска земља је промовисала сарадњу институција надлежних за просторно планирање и заштиту вода у сливу реке Дунав. Од тада, 19 институција из Аустрије, Словачке, Мађарске, Румуније, Бугарске, Италије, Србије и Хрватске раде на пројекту као партнери, док су се 4 институције (3 из Немачке и ICPDR) придружиле као посматрачи. Основни циљеви пројекта су били: израда карата угрожености од поплава на основу усаглашене методологије, трансформација ових карата у карте ризика од поплава, припрема карата угрожености и ризика од поплава за одређени пилот подручја, ради подршке при одлучивању о развојним и инфраструктурним

пројектима. „DanubeFLOODRISK“ је пројекат финансиран из SEE програма Европске уније. Подручја са високим степеном заштите.

У овим подручјима велике воде остаје између објеката заштите (најчешће насипа) и не долази до плављења брањеног подручја уколико објекти издрже утицај велике воде. До отказа функције објекта заштите може доћи, на пример, услед дуготрајног налегања воде на насип, што смањује његову стабилност. Због тога је у Атласу, за поједине деонице, размотрен и приказан случај локалног отказа објекта заштите, што представља најгори сценарио или „сценарио преосталог ризика“. На другим подручјима (на пр. Подручје града Беча), отказ објекта се сматра скоро немогућим због веома високог степена заштите, па угрожености од поплава није разматран (примењен је реалан, а не сценарио најгорег могућег случаја).

Коментар: У периоду извођења припремних радова изведена је сеча на простору изградње моста и прилазног/привременог пута. Овај простор заузима површину од 330 m² на простору Рибарског острва и 460 m² на подручју Каменичке аде. Стабла су исечена на простору не ширем од 30м, у дужини од мање од 150 m на Рибарском острву, и 30m ширине и 150 m дужине на простору Каменичке аде. Тиме није нарушен водозаштيني шумски појас. Рукавац (улазак у Дунавац је проходан за воду и тиме се додатно обезбеђује заштита од високог водостаја Дунава (вода улази у Каменичку аду што је природан процес). На основу наведеног, јасно је да негативан утицај на заштиту од поплава не постоји. Студијом је утврђено да изградња моста неће имати значајан негативан утицај на животну средину, као ни на биодиверзитет који се налази на заштићеном подручју.

Студија је израђена на основу обимне документације која је прописана законом и која је, између осталог, садржала следећа остварена документа:

- Локацијски услови издатих од Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре број: 350-02-02078/2021-07 од 03.02.2022. године; ROP-MSGI-37164-LOCH-2/2021
- Решење о утврђивању обима и садржаја студије издато од Министарства заштите животне средине бр. 011-00-00511/2022-03 од 22.06.2023. године
- Решење завода за заштиту природе 03 бр.020-3709/6 од 24.01.2022. године;

Техничка комисија је на одржаном састанку закључила да Студија о процени утицаја на животну средину садржи све елементе на основу којих се може проценити подобност предвиђених мера за спречавање, смањење и отклањање могућих штетних утицаја на стање животне средине на локацији и ближој околини у току реализације пројекта, у случају удеса и по престанку рада пројекта. На основу прегледа и анализе Студије о процени утицаја на животну средину, а у складу са одредбама Закона о процени утицаја на животну средину и Правилника о садржини студије о процени утицаја на животну средину, Техничка комисија је констатовала да је Студија о процени утицаја на животну средину усклађена са

релевантном законском и подзаконском регулативом, као и са решењем за одређивање обима и садржаја Студије, број 011-00-00511/2022-03 од 22.06.2022. године.

Решење и предметна Студија о процени утицаја на животну средину су саставни део техничке документације, у складу са чланом 18. Закона о процени утицаја на животну средину («Сл. гласник Р.Србије» број 135/04).

Ово решење је коначно у управном поступку.

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ: Против овог Решења није допуштена жалба. Носилац пројекта и заинтересована јавност могу покренути управни спор подношењем тужбе надлежном суду у року од 30 дана од дана пријема овог решења, односно од дана објављивања у средствима информисања.

ДРЖАВНИ СЕКРЕТАР

Александар Дујановић

Доставити:

- Сектор за надзор и предострожност у животној средини
- Носиоцу пројекта
- Архиви